

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 2.14.137

Inventaris van het archief van Museum de Gevangenpoort, (1962) 1990-1998

Versie: 24-05-2024

Doc-Direkt

Nationaal Archief, Den Haag 2022

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Andere toegang.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
De verwerving van het archief.....	8
Inhoud en structuur van het archief.....	9
Inhoud.....	9
Selectie en vernietiging.....	9
Aanvullingen.....	9
Verantwoording van de bewerking.....	9
Ordering van het archief.....	9
Verwant materiaal.....	10
Bewaarplaats van originelen.....	10
Beschikbaarheid van kopieën.....	10
Afgescheiden archiefmateriaal.....	10
Verwante archieven.....	10
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	11
A.1 Dienstgebouw Buitenhof 33.....	11
A.2 Haags Historisch Museum, Stichting Hofvijvermusea en het Haags Museum Platform.....	12
A.3 Haags Museum Platform.....	13
A.4 Museum de Gevangenpoort.....	14
A.5 Museum de Gevangenpoort en het Haags Historisch Museum.....	15
A.6 Rijksdienst Kastelenbeheer.....	16
A.7 Stichting Hofvijvermusea.....	17
Bijlagen.....	19

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Museum de Gevangenpoort (1962) 1990 - 1994 (1998)

Periodisering:

archiefvorming: merendeel 1990-1998
oudste stuk - jongste stuk: 1962-1998

Archiefbloknummer:

073

Omvang:

19 inventarisnummer(s) ; 0,60 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands.

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften

Archiefdienst:

Nationaal Archief, Den Haag

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Haags Historisch Museum (, 1986 - heden)
Museum de Gevangenpoort (, 1882 - heden)
Rijksdienst Kastelenbeheer
Stichting Hofvijvermusea (, 1990 - heden)
Haags Museum Platform (, 1990 - 2009)

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Het archief bevat stukken ontvangen en opgemaakt door het Museum de Gevangenpoort

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het Auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van kwetsbare of slechte materiële staat.

ANDERE TOEGANG

Voor dit archief is geen andere toegang beschikbaar

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Museum de Gevangendoort (1962) 1990 - 1994 (1998), nummer toegang 2.14.137, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, OCW / Museum de Gevangendoort, 2.14.137, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

Museum de Gevangendoort was tot 1994 een rijksmuseumse instelling. De taken van rijksmuseumse instellingen zijn het beheren en conserveren van de rijkscollectie, het verrichten van wetenschappelijk onderzoek en het ontsluiten van de collectie voor publiek en wetenschappers middels tentoonstellingen, educatieve activiteiten, en (wetenschappelijke) publicaties.(1)

Vanaf de bouw van het stenen poortgebouw omstreeks 1420 was de Gevangendoort een gevangenis. In 1828 kwam de poort leeg te staan. Het heeft twee nominaties voor sloop overleefd, één in 1853 dankzij minister Thorbecke en één in 1873. Sinds 1882 is de Gevangendoort een museum.(2)

Het museum stelt een collectie straf- en martelwerktuigen ten toon, en is daarom, volgens het museum zelf, niet geschikt voor kinderen onder de 8 jaar. Met deze collectie werd een start gemaakt in 1875 door Victor de Stuers. De verzameling omvat onder andere brandijzers, beulzwaarden, duimschroeven, pijnbanken en schandborden. Het museum omvat een cellenblok, een gerechtsgebouw en woning voor de cipier.(3)

Het beheer van het gebouw viel onder de Rijksdienst Kastelenbeheer. Deze Rijksdienst werd per 1 juli 1995 opgeheven (4) en vooruitlopend op dat besluit droeg de Rijksdienst het beheer van het museum in 1994 over aan de gemeente Den Haag c.q. het Haags Historisch Museum. Daarmee kreeg het rijksmuseum een zelfstandige status in de vorm van een stichting waardoor zij meer ruimte kreeg om een eigen beleid te bepalen.

1. Basis Selectie Document van de Rijksmuseumse instellingen 1946-1995, pag. 4)
2. <https://gevangendoort.nl/geschiedenis> geraadpleegd 28-01-2020
3. Actorenregister
4. stcrt-1995-102-p9-5C2775.pdf (officielebekendmakingen.nl)

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

Het archief is in eigen beheer gevormd en is in 2019 vanuit het gebouw van het Haags Historisch Museum naar Doc-Direkt getransporteerd. Voor eigen gebruik is er een gebruikerskopie gemaakt door het archief te digitaliseren.

Om onbekende redenen heeft er archiefvermenging plaatsgevonden tussen de dossiers van Museum de Gevangendoort en het Haags Historisch Museum. Dit is tijdens de schouw zo goed mogelijk hersteld. Het zou kunnen voorkomen dat beide archiefvormers voorkomen in een dossier. Dit betreft met name met betrekking tot het doorlopend periodiek overleg met het Haags Historisch Museum (HHM) en de Rijksgebouwendienst (RGD). Hierdoor overschrijdt de looptijd van het archief ook het moment van verzelfstandiging in 1994.

Tijdens de gezamenlijke schouw is geconstateerd dat het aan Doc-Direkt voor bewerking aangeboden archief niet compleet is. Jaarverslagen en een deel van het organisatie-archief ontbreekt.

Het archief is in 2022 bewerkt door Doc-Direkt.

Tijdens de bewerking bleek dat het archief vooral bestaat uit aan het Haags Historisch Museum gelieerde organisaties. De stukken van Museum de Gevangendoort zijn vermengd met stukken van de volgende organisaties:

- de Rijksdienst Kastelenbeheer (was ook in de Gevangendoort gevestigd)
- Het Haags Historisch Museum (nam het archief van de Gevangendoort over)

-
- Stichting Hofvijvermusea (stichting waar zowel het HHM als Museum de Gevangenpoort aan deelnamen)
  - Het Haags Museum Platform (samenwerkingsplatform waar zowel het HHM als Museum de Gevangenpoort aan deelnamen)

Het ligt niet in de lijn der verwachting dat deze organisaties hun resterende documenten ook nog zullen overbrengen naar het Nationaal Archief. Vanuit de archiefwet (1995, 1962) zijn ze (behalve de Rijksdienst Kastelenbeheer) daartoe niet verplicht.

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

Het archief is in 2022 door Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap overgebracht naar het Nationaal Archief, krachtens artikel 12 van de Archiefwet 1995

Inhoud en structuur van het archief

INHOUD

Het archief bevat stukken van het Haags Historisch Museum, Museum de Gevangendoort, de Rijksdienst Kastelenbeheer, Stichting Hofvijvermusea en het Haags Museum Platform. Vooral behelst dit archief vergaderverslagen en ondersteunende dossiers uit de periode 1962-1998.

SELECTIE EN VERNIETIGING

De volgende vastgestelde basis selectie documenten zijn van toepassing op het archief:

- [015] Selectielijst voor de neerslag van de handelingen van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de onder hem ressorterende actoren op het beleidsterrein Rijksbegroting over de periode 1945-2000, vastgesteld bij besluit van 25 januari 2005 nr. C/S/05/136 Stcrt. 2005-62.
- [045] Selectielijst voor de neerslag van de handelingen van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de onder hem ressorterende actoren op het beleidsterrein rijkshuisvesting over de periode vanaf 1945, vastgesteld bij besluit van 12 maart 2007 nr. C/S&A/07/598 Stcrt. 2007-142.
- [143] Selectielijst voor de neerslag van de handelingen van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de onder hem ressorterende actoren op het beleidsterrein Organisatie van de Rijksoverheid over de periode 1945-1999, vastgesteld bij besluit van 5 juli 2005 nr. C/S&A/05/1357 Stcrt. 2005-245.
- [192] Basis Selectie Document van de Rijksmuseale instellingen over de periode 1946-1995, vastgesteld bij besluit van 30 juli 2014, nr. NA/2014/14285 Stcrt. 2014-21516.

AANVULLINGEN

Voor dit archief worden geen aanvullingen verwacht

VERANTWOORDING VAN DE BEWERKING

In 2022 is het archief van het Museum de Gevangendoort bewerkt door Doc-Direkt in Rijswijk. Dit archief is een reconstructie, en veel archief ontbreekt. De zorgdrager heeft daarom besloten om vanuit historisch oogpunt en conform artikel 5e van het Archiefbesluit te vernietigen archiefbescheiden van vernietiging uit te zonderen. Aan de hand van wat er nu aan archief is veiliggesteld door dit besluit kan nog enigszins worden herleid hoe de organisatie op hoofdlijnen heeft gehandeld.

Bij aanvang van de bewerking was de omvang 0,625 meter. Door het archief in beter passende dozen te verpakken is uiteindelijk 0,5 meter overgebleven, waarvan alles wordt bewaard. De omvang van het te vernietigen gedeelte bedraagt door het eerder genoemde besluit van de zorgdrager 0 meter. Op termijn is daarom ook 0 meter archief te vernietigen.

Alle stukken zijn van nietjes, plakband en overige hechtmiddelen ontdaan en verpakt in zuurvrije omslagen en zuurvrije archiefdozen. Ze zijn daarna genummerd volgens de inventaris. De omslagen en dozen zijn voorzien van etiketten.

ORDENING VAN HET ARCHIEF

Het archief is gerubriceerd op onderwerp volgens de gemengde herkomst van de documenten. De rubrieken en dossiers zijn gesorteerd op chronologische volgorde.

Verwant materiaal**BEWAARPLAATS VAN ORIGINELEN**

Niet van toepassing

BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

AFGESCEIDEN ARCHIEFMATERIAAL

Niet van toepassing

VERWANTE ARCHIEVEN

2.14.45 Inventaris van het archief van het Ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen: Afdeling Kunsten en Wetenschappen, (1866) 1918-1940

2.14.106 Inventaris van het archief van de adviesraden en commissies op het gebied van cultuur, 1903-1995

2.21.355 Inventaris van het werkarchief van V.E.L. de Stuers (levensjaren: 1843-1916) over de jaren (1790) 1859-1916

2.27.19 Inventaris van het archief van het ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk (1910) 1965-1982 (1990) geanonimiseerde versie

---

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

A.1 DIENSTGEBOUW BUITENHOF 33

NB: Hierin waren zowel Museum de Gevangenpoort als de Rijksdienst Kastelenbeheer gevestigd

18	Herinrichting, brandveiligheid en grondgebied van de Gevangenpoort (dienstgebouw Buitenhof 33) en stukken omtrent het personeel van Museum de Gevangenpoort en de Rijksdienst Kastelenbeheer 1962 - 1998	pak
19	Onderhoud en het plaatsen van installaties in de Gevangenpoort (dienstgebouw Buitenhof 33) 1980 - 1998	pak
14	Onderhoud en kleine verbouwingen aan de Gevangenpoort (dienstgebouw Buitenhof 33) 1994 - 1995	omslag

A.2 HAAGS HISTORISCH MUSEUM, STICHTING HOFVIJVERMUSEA EN HET HAAGS MUSEUM PLATFORM**13**

Deelname aan activiteiten door het Haags Historisch Museum, Stichting Hofvijvermusea en het Haags Museum Platform
1990 - 1996

pak

A.3 HAAGS MUSEUM PLATFORM

3	Bestuursvergaderingen van het Haags Museum Platform 1990 - 1996	pak
4	Algemene Ledenvergaderingen van het Haags Museum Platform 1991 - 1996	pak
5	Oprichting van het Haags Museum Platform, alsmede activiteiten en interne aangelegenheden van deze vereniging 1991 - 1997	omslag

---

A.4 MUSEUM DE GEVANGENPOORT

15	Klachten van bezoekers van Museum de Gevangenpoort 1993 - 1996	omslag
17	Persbericht over de tentoonstelling "Gebrandmerkt voor het leven" in Museum de Gevangenpoort 1994	omslag
9	Jaarverslag 1994 van Museum de Gevangenpoort, alsmede financiële administratie 1994 - 1996	pak
16	De aanschaf van communicatiemiddelen en gevelpanelen voor Museum de Gevangenpoort 1996	omslag
10	Inspectierapport 1995 van Museum de Gevangenpoort door de Inspectie Rijkscollecties, alsmede de goedkeuring hiervan 1996	omslag

---

A.5 MUSEUM DE GEVANGENPOORT EN HET HAAGS HISTORISCH MUSEUM

- 8** Accountantscontrole van 1991 - 1994 en 1995 van het Haags Historisch Museum en van 1995 van Museum de Gevangenpoort
1991 - 1996 omslag
- 1** Stafvergaderingen van het Haags Historisch Museum en de Gevangenpoort
1991 - 1996 pak
- 11** Jaarverslagen van 1990 - 1994, 1996 en 1997 van het Haags Historisch Museum en jaarrekeningen van 1995 - 1997 van Museum de Gevangenpoort
1992 - 1998 pak
- 2** De overname van het Rijksmuseum De Gevangenpoort door het Haags Historisch Museum
1993 - 1994 pak

A.6 RIJKSDIENST KASTELENBEHEER**12**Beheerdersoverleg van de Rijksdienst Kastelenbeheer
1985 - 1993

pak

A.7 STICHTING HOFVIJVERMUSEA

6	Bestuursvergaderingen van Stichting Hofvijvermusea 1990 - 1996	pak
7	Project 'Het Zevende Museum' van Stichting Hofvijvermusea 1991 - 1994	pak

BIJLAGEN

Geen bijlagen